

บทวิจารณ์หนังสือ :

ประเทศเขมรกับประเทศไทย

พงษ์พันธ์ พึ่งตน¹ / Pongpun Puington

On ne refait pas l'histoire

สุภาวิชต์ฝรั่งเศส

หนังสือเรื่องประเทศเขมรกับประเทศไทย เป็นหนังสือภาษาเขมรเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศกัมพูชากับประเทศไทยภายใต้มุมมองทางประวัติศาสตร์ของชาวเขมรซึ่งถูกเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ khmer-books.com โดยต้นฉบับตามทีลี ไท ลี (Ly Tai Lee) ผู้รับหน้าที่รวบรวมและเขียนบทนำสำหรับการเผยแพร่อีกครั้ง ระบุว่า เป็นงานของเบน นุต (Ben Nut) ที่เคยตีพิมพ์ครั้งแรกใน ค.ศ. 1958 โดย ลี ไท ลี ยกสุภาวิชต์ภาษาฝรั่งเศสในช่วงต้นมาอ้างซึ่งมีความหมายแฝงว่า “เราไม่สามารถเปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์ได้” มาใช้โจมตีการเขียนประวัติศาสตร์ของชาวไทยซึ่งเกี่ยวกับประเทศเขมรว่า เป็นการบิดเบือนเรื่องราวความสัมพันธ์ระหว่างสยาม/ไทยกับประเทศกัมพูชาและชาวเขมร จนเป็นเหตุให้ลี ไท ลี เลือกนำเอางานเก่ามาเผยแพร่ซ้ำในรูปแบบของสื่อออนไลน์ โดยในส่วนคำนำของลี ไท ลี ระบุว่า

...หนังสือประเทศเขมรกับประเทศไทยซึ่งอธิบัตริกรรมวังสมเด็จแปน นุต เรียบเรียงขึ้นเป็นหนังสือที่เขียนขึ้นก่อนหน้าการตัดสินใจของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ ณ กรุงเฮก ข้าพเจ้านำหนังสือนี้กลับมาพิมพ์ซ้ำเพื่อรักษาเอกสารสำคัญไว้ให้ผู้สนใจสำหรับการศึกษาค้นคว้า... (Ly Tai Lee, 2010: A)

¹ ผู้เขียนขอขอบคุณคุณสุจินดา ดวงวิมลสำหรับการช่วยตรวจการแปลต้นฉบับภาษาเขมร ขอขอบคุณอาจารย์ดีเรก อูทททวิการ ณ อยุธยา สำหรับคำแนะนำเกี่ยวกับการตีพิมพ์อีกครั้งของเอกสารชิ้นนี้ (ในปัจจุบันต้นฉบับที่เผยแพร่ในอินเทอร์เน็ตของหนังสือข้างต้นได้หายไปจากระบบอินเทอร์เน็ตแล้ว) อนึ่งบทความนี้ใช้การแปลเอกสารแบบสรุปความเป็นสำคัญไม่ใช่การแปลทุกตัวอักษร การสังเคราะห์ความเห็นและความเห็นในบทวิจารณ์หนังสือเล่มนี้ย่อมเป็นของผู้เขียนแต่เพียงผู้เดียว

อารัมภบทข้างต้นของลี ไท ลี คือธรรมเนียมทั่วไปของการนำเอาต้นฉบับการเอางานเขียนเก่ากลับมาพิมพ์ซ้ำ คือกล่าวอ้างว่าเพื่อเป็นการรักษาผลงานเก่าที่มีคุณค่าในทางใดทางหนึ่งเก็บไว้ ซึ่งสะท้อนถึงคุณค่าของผลงานที่ถูกนำมาทำซ้ำ ซึ่งในประเด็นที่ว่าเป็นการรักษาต้นฉบับงานของแปน นุต นั้นจากประสบการณ์ของผู้วิจารณ์ซึ่งมีโอกาสเดินทางไปทำวิจัยที่กรุงพนมเปญเมื่อสี่ปีก่อนพบว่า งานชิ้นเดียวกันของแปน นุต นั้นพบได้ทั่วไปในร้านหนังสือและห้องสมุดในมหาวิทยาลัยต่างๆ เพียงแต่ใช้ชื่อในการพิมพ์เผยแพร่ในครั้งนั้นแตกต่างกันออกไปว่า “ประวัติศาสตร์สังเขปเกี่ยวกับความสัมพันธ์เขมร-สยาม” (Ben Nut, 1997) การนำเอาผลงานของแปน นุตมาเผยแพร่ซ้ำจึงอาจมีเป้าหมายมากกว่าอารัมภบทข้างต้นซึ่ง ลี ไท ลี เองก็ไม่ได้ปิดบังเป้าหมายข้อหลังนี้ โดยเขาบรรยายถึงบรรยากาศที่ทำให้ต้องพิมพ์เผยแพร่งานเก่านี้ขึ้นอีกครั้งว่า

...วันที่ 7 กรกฎาคม ค.ศ. 2008 ปราสาทพระวิหารได้รับการประกาศให้เป็นมรดกโลกไปเป็นที่เรียบร้อยแล้ว (แต่ไทย) ยังอยากหาเศษหาเลยอะไรอีก ไม่รู้จักอายุคนอื่นหรือไร วันที่ 15 มิถุนายน ค.ศ. 1962 ตามการตัดสินใจของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ ณ ประเทศฮอลแลนด์ ได้ตัดสินให้เขมรชนะคดีไปแล้ว ทำไมพวกสยามยังรำร่องอะไรอีก หรือมัวแต่่วนวุ่นกับการแย่งชิงอำนาจกันจนไม่รู้เรื่องราว... (Ly Tai Lee, 2010: F-D)

เมื่อมองในภาพรวมของหนังสือและบริบทของการเลือกนำกลับมาพิมพ์ซ้ำ ซึ่งสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างประเทศไทยและกัมพูชาที่กลับมามีปัญหาเรื่องปราสาทพระวิหารอีกครั้ง จึงสันนิษฐานได้ว่างานเขียนชิ้นนี้จะถูกใช้เพื่อตอบโต้สื่อมวลชนและรัฐบาลไทย ในขณะเดียวกันก็เพื่อสื่อสารกับผู้อ่านชาวเขมรไปพร้อมๆ กัน

แล้วทำไมไม่เขียนขึ้นใหม่ เอาของเก่ากลับมาใช้ทำไม ?

ในช่วงเวลาที่ผู้วิจารณ์ได้ทุนให้ไปทำวิจัยที่กรุงพนมเปญในช่วงเวลาที่สถานการณ์ความขัดแย้งเรื่องปราสาทพระวิหารปะทุขึ้นอีกครั้งใน ค.ศ. 2008 นั้น

ผู้วิจารณ์พบว่า มีนักเขียน นักประวัติศาสตร์ สื่อมวลชนชาวเขมรเองได้พยายามหยิบยกประเด็นนี้ขยายต่อด้วยการเขียนอธิบาย การเล่าข่าวทางวิทยุการเขียนลงในหนังสือพิมพ์วารสาร ผ่านรายการวิทยุและโทรทัศน์ โดยผู้วิจารณ์เห็นว่าข้อมูลที่สื่อเหล่านี้เอามาใช้มักเป็นข้อมูลเก่าที่เขียนขึ้นก่อนโคกนาฏกรรมสังหารผู้คนและทำลายอารยธรรมความเจริญ รวมทั้งหนังสือจำนวนมากของของกลุ่มเขมรแดง (ระหว่าง ค.ศ. 1975-1979) มาใช้ในการอธิบายเรื่องราวความสัมพันธ์ความขัดแย้งระหว่างกัมพูชากับประเทศไทย โดยเฉพาะงานที่เขียนในช่วงระหว่าง ค.ศ. 1955-1970 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ยกกว่ายุค “สังคมนิยม” อันเป็นเวลาที่สมเด็จพระนโรดม สีหนุเป็นผู้นำในการปกครองเขมรเป็นงานที่สื่อมวลชนชาวเขมรเหล่านี้ก็ถึงและนำกลับมาใช้ถ่ายทอดให้แก่ชาวเขมรอีกครั้งในช่วงเวลาที่กรณีความขัดแย้งเรื่องปราสาทพระวิหารกลับมาเป็นที่สนใจอีกครั้ง

แม้มีความพยายามที่จะสร้างสรรค์งานใหม่ของนักเขียนเขมร เช่น บทความขนาดยาวและต่อเนื่องของรานเทีย เฮา เนียรา นายกสมาคมเอกสารเกี่ยวกับพรมแดนชาติกัมพูชาที่ตีพิมพ์ลงต่อเนื่องในหนังสือพิมพ์ “กัมพูเจียทเมย” ซึ่งให้ข้อมูลทางเทคนิคการดำเนินคดีในศาลยุติธรรมระหว่างประเทศของฝ่ายกัมพูชา (RanHao Nara, 2008: K7) เองก็ดูจะเป็นเนื้อหาที่ยากและไม่น่าสนใจนัก เช่นเดียวกับหนังสือ The Temple of Preah Vihear: Proposed for the Inscription on the World Heritage List (UNESCO) ที่ออกโดยรัฐบาลกัมพูชาที่อธิบายถึงความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยภายใต้การนำของพรรคพลังประชาชน กับรัฐบาลกัมพูชาใน ค.ศ. 2008 ซึ่งได้เสนอต่อองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติหรือยูเนสโก (UNESCO) นั้นก็เต็มไปด้วยข้อมูลกฎหมายระหว่างประเทศและการบรรยายถึงความร่วมมือระหว่างประเทศซึ่ง “ซับซ้อน” อำพรางข้อเท็จจริงหลายๆ ประการไว้ด้วยไวยากรณ์ของภาษาอังกฤษอันยากที่ชาวเขมรทั่วๆ ไปจะเข้าถึง เช่น การระบุว่ารัฐบาลกัมพูชายอมขึ้นทะเบียนปราสาท “พระวิหาร” เฉพาะตัวปราสาท (The Office of the Council of Ministers, 2008: 28) ปัจจุบันนี้รวมทั้งปัญหาด้านการศึกษาและเสรีภาพทางการเมืองของประเทศล้วนทำให้งานเขียนที่เกิดขึ้นในช่วงหลังๆ ยากที่จะแพร่หลายในหมู่ชาวเขมร

ผู้วิจารณ์ได้เดินสำรวจแผงหนังสือทั่วกรุงเทพมหานครพบว่ามีหนังสือ The Temple of Preah Vihear: Proposed for the Inscription on the World Heritage List (UNESCO) มีราคาแพงกว่าหนังสือทั่วๆ ไปและพบวางขายเฉพาะในร้านหนังสือขนาดใหญ่ ไม่พบตามร้านหนังสือริมทางซึ่งเป็นหนังสือละเมิดลิขสิทธิ์ (อันมีราคาถูก) ซึ่งพบได้ดาษดื่นในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจารณ์สอบถามคนขายหนังสือก็ได้คำตอบว่า หนังสือเล่มนี้ขายยากและต้นทุนมีราคาแพง (พิมพ์สี) จึงไม่ได้นำมาขาย ตามความเห็นของผู้วิจารณ์สาเหตุที่งานเขียนใหม่ของคนเขียนรุ่นใหม่ๆ ที่เขียนเกี่ยวกับปราสาทพระวิหารไม่เป็นที่นิยมก็เนื่องมาจากผลงานเหล่านี้ “ซับซ้อน” ยากที่จะเข้าใจและมีเนื้อหาไม่ถูกจริต ไม่ต้องรสนิยมของชาวเขมรตรงข้ามกับงานเขียนของแปน นุต ซึ่งมีเนื้อหาที่ง่ายๆ และเป็นที่ “คุ้นชิน” แก่ชาวเขมรทำให้งานชิ้นนี้มีความแพร่หลายมากกว่า ส่วนจะถูกจริตชาวเขมรอย่างไรขอเชิญพินิจที่ตัวบท (Text) ของแปน นุต ดังนี้

ตัวบทงานเขียนของแปน นุต ที่ยังถูกนำมาเผยแพร่ซ้ำๆ กันในรูปแบบความเรียงและมีการอ้างอิงภายใน รวมทั้งมีเชิงอรรถขยายความใต้บทความโดยเนื้อหาแบ่งออกเป็นหัวข้อ ได้แก่ “พระราชอาณาจักรเขมรตั้งแต่ยุคเริ่มต้นจนถึงศตวรรษที่ 11” “ชนชาติไทยกับอารยธรรมของเขมร” “การรุกรานของชนชาติไทยในศตวรรษที่ 19” “การเข้ามาภายในประเทศกัมพูชาของฝรั่งเศส” “สนธิสัญญาลงวันที่ 23 มีนาคม ปี 1909” “การขยายแนวคิดจักรวรรดินิยมอีกครั้งของไทย” “สนธิสัญญากรุงวอชิงตัน ปี 1946” “เนื้อหาเพิ่มเติมในสนธิสัญญาต่างๆ” “ความไม่ซื่อตรงของชาวไทย” “การรุกรานดินแดนที่ไทยเคยทำ” “พระวิหาร” “ว่าด้วยเกาะกง” ซึ่งเนื้อหาทั้งหมดล้วนปูทางมาว่าเป็นเรื่องของทะเลสาบเขมรของชาวไทย ซึ่งได้เปลี่ยนตนเองจากชาติที่ไร้อารยธรรมและรับเอาอารยธรรมจากเขมรไปแล้ว หันกลับมารุกรานเขมร รวมทั้งความพยายามครั้งนี้ที่ต้องการครอบครองปราสาทพระวิหารซึ่งนำมาสู่ความขัดแย้งระหว่างสองประเทศ

งานของแปน นุต ใน ค.ศ. 1958 นี้ถูกนำมาตีพิมพ์ใหม่โดยมีจำนวน 38 หน้า ผนวกกับบทความใหม่และคำนำของลี ไท ลี (คือเรื่อง “ต้นกำเนิดของประเทศสยาม” และ “ว่าด้วยการรุกรานของชนชาติจีน”) อีก 18 หน้า ทำให้งานฉบับพิมพ์ใหม่

ของแปน นุต มีจำนวนหน้า 56 หน้า หนากว่าต้นฉบับเก่าใน ค.ศ. 1997 ที่มีจำนวน 45 หน้า แต่เมื่อเปรียบเทียบกับต้นฉบับใน ค.ศ. 1997 กลับพบว่า เนื้อหาส่วนที่โจมตี เชน ง็อก ทัญ (Son Ngoc Thanh)² ปัญญาชนผู้ต่อสู้เพื่อเรียกร้องเอกราชอีกคนของเขมร และการเขียนโจมตีเวียดนามว่ารุกรานดินแดนของกัมพูชา รวมทั้งให้การช่วยเหลือแก่ เชน ง็อก ทัญ เพื่อแลกกับการได้ครอบครองเกาะกงได้ถูกตัดออกไป ทำให้งานของแปน นุต ใน ค.ศ. 2010 (คือปีที่ลี ไท ลี นำมาพิมพ์ซ้ำ) มีขนาดหนาขึ้นกว่าเดิม แต่เนื้อหาไม่ครบถ้วนตามต้นฉบับในยุคสังคมนิยมที่ต้องสนอง “นโยบายเป็นกลาง” ของสมเด็จสีหนุที่พึ่งโจมตีประเทศเพื่อนบ้านทั้งสองฝั่ง (คือทั้งไทยและเวียดนาม) ซึ่งในส่วนการปรับปรุงต้นฉบับเพื่อเผยแพร่ครั้งหลังนี้ จึงสอดคล้องกับบริบทความสัมพันธ์ระหว่างกัมพูชาและเวียดนามที่ดีขึ้น ขณะที่ความขัดแย้งเรื่องปราสาท “พระวิหาร” กับไทยยังคงอยู่

แม้ว่าข้อความบางส่วนของหนังสือของแปน นุตจะถูกตัดตอนไป แต่ข้อความตอนหนึ่งซึ่งตัวบทที่นำมาเผยแพร่ใน ค.ศ. 2010 ก็ยังรักษาข้อความดั้งเดิมที่ปรากฏในการพิมพ์ครั้งแรกใน ค.ศ. 1958 และ ค.ศ. 1997 ไว้ โดยเฉพาะย่อหน้าที่เป็นใจความหลักของหนังสือเล่มนี้ รวมถึงอาจเป็นสิ่งที่ “ถูกจริต” ผู้อ่านชาวเขมรจำนวนมากไว้ข้อความนั้นระบุว่า

...จากการค้นคว้าที่ได้รับการยอมรับแล้ว (ว่าด้วยการอพยพลงมาของชาว “ไทย”) จนถึงศตวรรษที่ 11 เป็นต้นมา ยังไม่พบชื่อชนชาติไทยในศิลาจารึกของชาวเขมร แม้ว่าชนชาตินี้จะได้รวมตัวเป็นเผ่าเล็กๆ ภายใต้กษัตริย์องค์เดียวกัน โดยตั้งถิ่นฐานอยู่ในทางทิศเหนือห่างจากประเทศเขมรในเขตที่อยู่ติดกับพม่าและญวนนานในศตวรรษที่ 12 เพิ่งจะภาพแกะสลักพร้อมข้อความ “สยาม” ระบุว่าเป็นพวกคนป่า ความจริงนั้น ในต้นศตวรรษที่ 12 เป็นต้นมาพวกไทยได้ค่อยๆ อพยพลงไปตามแม่น้ำลำคลอง... (Ly Tai Lee, 2010: 11)

² สำหรับบทบาทของ เชน ง็อก ทัญ ในการต่อสู้เพื่อเรียกร้องเอกราชจากฝรั่งเศสและความขัดแย้งกับสมเด็จสีหนุโปรดดู (Chandler, David P., 1991)

แปน นุต กระบอกเสียงในภาษาเขมรของสมเด็จพระสังฆราช

แปน นุต ผู้เขียนบทความซึ่งต่อมาถูกพิมพ์เป็นหนังสือเรื่อง “ประเทศเขมรกับประเทศไทย” เป็นอดีตนายกรัฐมนตรียุคสมัยของกัมพูชาในยุคสังคมนิยม ในช่วงก่อนหน้าที่กัมพูชาเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศส แปน นุตเป็นข้าราชการชาวเขมรที่เติบโตในระบบอาณานิคมและมีโอกาสได้ไปใช้ชีวิตในฝรั่งเศสในช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 หลังกัมพูชาได้รับเอกราชใน ค.ศ. 1953 แปน นุตกลับมาลงสมัครเป็นสมาชิกผู้แทนราษฎรในจังหวัดกำปงจาม และได้รับบรรดาศักดิ์ชั้นสมเด็จจากสมเด็จพระนโรดม สุรามฤต (พระราชบิดาในสมเด็จพระนโรดม สีหนุ) และได้ดำรงตำแหน่งรองประธานสภาแห่งชาติและเป็นที่ปรึกษาคนสำคัญของสมเด็จพระสังฆราชในช่วงที่มีอำนาจทางการเมืองก่อนถูกนายพลลอนนอล ทำปฏิวัติ (Corfield and Laura, 2003: 321)

ในช่วงที่แปน นุต เขียนบทความซึ่งถูกตีพิมพ์ในวารสารภาษาเขมรในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1958 เป็นช่วงเวลาของยุคสังคมนิยมซึ่งเป็นช่วงเวลาที่รัฐบาลกัมพูชาที่มีสมเด็จพระสังฆราชเป็นผู้นำให้การสนับสนุนการเผยแพร่เนื้อหาในวารสารต่างไปในทิศทางต่างๆ ที่สมเด็จพระสังฆราชและรัฐบาลต้องการ (Metha, 1997: 37) จึงทำให้งานของแปน นุตเองตกอยู่ภายใต้ข้อจำกัดของสังคมในข้างต้น โดยแปน นุตให้เหตุผลในการเขียนที่ต่อมาถูกผลิตซ้ำขึ้นนี้ว่า

...ข้าพเจ้าไม่ได้ต้องการที่จะเขียนประวัติศาสตร์เรื่องนี้ขึ้นใหม่ให้พิสดารขึ้นแต่อย่างใด เพียงแต่ได้นำเอาพระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระอูปยุวราช (ตำแหน่งของสมเด็จพระสังฆราชหลังทรงสละราชบัลลังก์) ซึ่งได้นิพนธ์เรื่องนี้ไว้เป็นภาษาฝรั่งเศส พระราชทานให้ตีพิมพ์ลงในวารสารกัมพูชาปัจจุบัน (Cambodian Commentary) ฉบับพิเศษ ลำดับที่ 4.5 เดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1958... (Ben Nut, 2010: 7-8)

เมื่อวิเคราะห์จากทั้งบริบท (Context) และตัวบท (Text) ที่อยู่ในหนังสือของแปน นุต จึงอาจสรุปได้ว่า ผลงานชิ้นนี้เป็นหนึ่งในผลงานของปัญญาชนชาวเขมรในช่วงที่กัมพูชากับไทยมีความขัดแย้งในเรื่องปราสาทพระวิหารในระหว่าง ค.ศ. 1958-1962 โดยได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลกัมพูชา รวมทั้งเป็นการกระทำ

เพื่อสนองพระราชประสงค์ของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวให้แพร่หลายในรูปแบบภาษาเขมร ซึ่งจะช่วยให้การสื่อสารกับชาวเขมรได้ดีกว่าการเผยแพร่ในวารสารกัมพูชาปัจจุบัน ซึ่งเป็นวารสารภาษาอังกฤษ (และฝรั่งเศส) ที่ออกโดยกระทรวงโฆษณาการของรัฐบาลกัมพูชา

การนำผลงานของแปน นุต มาเผยแพร่ซ้ำอีกครั้งใน ค.ศ. 2010 แม้ว่าจะถูกเผยแพร่ในบริบทที่กัมพูชาและไทยเองก็ยังคงมีความขัดแย้งเรื่องปราสาทพระวิหารอยู่ แต่ตัวผู้นำมาเผยแพร่ใหม่คือ ลี ไท ลี เองก็จะรับเอาแนวคิดเก่าๆ ที่อยู่ในงานของแปน นุตมาใช้โดยไม่ตัดทอนเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับยุคสมัยที่เปลี่ยนไป จึงพบว่า แนวคิดที่ปรากฏในหนังสือ “ประเทศเขมรกับประเทศไทย” หลายที่เป็นเรื่องราวที่พ้นสมัยไปแล้ว ยกตัวอย่างเช่น เรื่องต้นกำเนิดของชนชาติไทยที่แปน นุตอ้างอิงแนวคิดของนักประวัติศาสตร์ไทยโดยเฉพาะหลวงวิจิตร วาทการ ที่ว่าชาวไทยมีต้นกำเนิดที่อยู่ในมณฑลยูนนานก่อนอพยพลงมาเป็นใหญ่ในดินแดนสุวรรณภูมิ (Ben Nut, 2010: 14) นั้นได้รับการนำมาขยายความต่อเนื่องโดย ลี ไท ลี อธิบายเพิ่มเติมในงาน ค.ศ. 2010 ว่า

...ในยุคก่อนประวัติศาสตร์มีชนกลุ่มหนึ่งมีชื่อว่า “ไทย” ตั้งถิ่นฐานอยู่บน “พนมยูนนาน” ชนชาติไทยนี้ในภายหลัง (ในศตวรรษที่ 13 นี้เอง) ได้เรียกตนเองว่า ชนชาติสยามหรือสยาม นักประวัติศาสตร์สยามได้เพียรพยายามค้นคว้าที่มาของชนชาติ “ไทย” ว่ามีถิ่นฐานอยู่ที่ใดและมีอายุเท่าใด จากการค้นคว้าทำให้พบว่าชนชาติไทยมีต้นกำเนิดมากกว่า 4,500 ปีก่อนพุทธกาลหรือมีอายุกว่า 7,132 ปี นับถึงพ.ศ. 2553 (ค.ศ. 2010) ชนชาติไทยมีกำเนิดบนดินแดนทางตะวันตกของพวกมองโกลคืออาศัยอยู่บริเวณทางใต้ของเทือกเขาอัลไต (Ly Tai Lee, 2010: 1)

เมื่อมองด้วยสายตาของผู้ศึกษาประวัติศาสตร์ไทยหรือคนไทยโดยทั่วไปย่อมอดคิดไม่ได้ว่างานเขียนของชาวเขมรที่ถูกนำมาเผยแพร่ขึ้นใหม่นี้เป็นงานที่มีความ “ล้าหลังทางวิชาการ” อย่างยิ่ง เพราะแนวคิดเรื่องการอพยพลงมาจากทางเหนือของชาวไทยซึ่งเคยได้รับการยอมรับจากสังคมไทยเมื่อกว่าห้าสิบปีก่อน แทบไม่ได้รับการยอมรับแล้วในปัจจุบัน กระนั้นก็ตาม ความล้าหลังเกี่ยวกับการเข้าใจประวัติศาสตร์ไทยในหมู่ของบรรดาพี่น้องชาวเขมรก็ไม่ได้ปรากฏอยู่ในเพียงแวดวง

หนังสือของกัมพูชาเท่านั้น จากประสบการณ์ที่ผู้วิจารณ์มีโอกาสได้พูดคุยกับเพื่อนๆ ชาวเขมร ทั้งนักศึกษาและบรรดาเจ้าหน้าที่ในท้องถิ่นและหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กัมพูชาในกรุงพนมเปญ ผู้วิจารณ์พบว่า แนวคิดที่ว่าชาวไทยเป็นชนชาติที่อพยพลงมาจากทางเหนือแล้วรับเอาแนวคิดและอารยธรรมของชาวเขมรไปใช้นั้น เป็นสิ่งที่พบได้ทั้งในการสนทนาและถูกเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนแขนงต่างๆ อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่ความขัดแย้งระหว่างกัมพูชาและไทย เรื่องปราสาทพระวิหารยังดำรงอยู่

สาเหตุหนึ่งที่ทำให้แนวคิดหรือทัศนคติที่มีต่อชาวไทยของพี่น้องชาวเขมร เป็นแบบนี้จึงเป็นผลมาจากการเลือกรับ การเลือกจำประวัติศาสตร์ของประชาชนชาวเขมรเพื่อรับใช้ปัจจุบันหรือพูดให้ง่ายเข้า เขาเลือกที่จะเชื่อว่าคนไทยเป็นชนชาติใหม่ที่อพยพลงมาแย่งชิงดินแดนซึ่งเคยเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรเขมรอันยิ่งใหญ่ เพื่อปลอบใจตนเองว่าครั้งหนึ่งชาวไทยเคยล้าหลังกว่าตน และเพื่อสร้างความภูมิใจว่าพวกเขาชาวเขมรเป็นชาติที่มีความยิ่งใหญ่มาตั้งแต่อดีต ความเจริญของไทยในปัจจุบันส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการรับเอาอารยธรรมความเจริญไปจากเขมร ดังนั้น ไทยเองในฐานะผู้มาที่หลังควรสำนึกว่าตนเองได้รับอารยธรรมความเจริญมาจากเขมร

ปัจจัยมบท อุทิศแด่สมเด็จพระเจ้าสุทนต์

หนังสือเรื่อง “ประเทศเขมรกับประเทศไทย” ของแบน นุตที่ถูกนำมาเผยแพร่อีกครั้งใน ค.ศ. 2010 เป็นประจักษ์พยานที่แสดงให้เห็นว่า สมเด็จพระเจ้าสุทนต์พระมหากษัตริย์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชาเป็นผู้มีบทบาทอย่างมากในการต่อสู้เรียกร้องให้กัมพูชาได้กลับมาครอบครองปราสาทพระวิหารอย่างถูกต้องตามกฎหมายระหว่างประเทศ และงานเขียนของแบน นุต ชิ้นนี้ยังเป็นหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่า รัฐบาลกัมพูชาภายใต้การนำของสมเด็จพระเจ้าสุทนต์มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นกระบวนการก่อนที่จะนำเอาเรื่องความขัดแย้งเรื่องปราสาทพระวิหารขึ้นสู่การตัดสินของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ ในวันที่ 6 ตุลาคม ค.ศ. 1959 ซึ่งไม่ใช่เรื่องของการใช้อำนาจในการตัดสินใจดำเนินนโยบายที่หักหาญน้ำใจของชาวไทย แต่เป็น

การต่อสู้เพื่อความถูกต้องและผลประโยชน์เหนือดินแดนอธิปไตยของกัมพูชา ผู้วิจารณ์ขอทศความดีงามที่พอมืออยู่จากการเขียนบทความชิ้นนี้แก่อดีตกษัตริย์ พระนโรดม สีหนุ วรมัน กษัตริย์ผู้ทรงเล่นการเมืองอย่างเปิดเผย และเป็นผู้นำเอา เอกราชและปราสาทพระวิหารคืนสู่อ้อมกอดของพี่น้องชาวเขมร

เอกสารอ้างอิง

- Ben Nut. (1997). *Pra watert sung kebk hmer nung Thailand*. (In Cambodia). [Short History of Relation between Khmer and Siam]. Phnom Penh: Apsara
- Ben Nut. (2010). *Pra tes khmer nung Thailand*. (In Cambodia). [Cambodia and Thailand]. Retrieved October 14, 2012, from [http:// khmer-books.com/index.php?gcm12168&gciti=5730](http://khmer-books.com/index.php?gcm12168&gciti=5730).
- Chandler, David P. (1991). *The Tragedy of Cambodian History: Politics, War and Revolution since 1945*. Chiang Mai: Silkworm Books.
- Corfield, Justin and Laura Summers. (2003). *Historical Dictionary of Cambodia*. Maryland: The Scarecrow Press.
- Ly Tai Lee. (2010). *Dem kum ned pratessiamkan ung Pra tes khmer nung Thailand*. (In Cambodia). [Beginning of Thailand in Short history of Relation between Khmer and Siam]. Retrieved October 14, 2012, from <http://khmer-books.com/index.php?gcm12168&gciti=5730>.
- Metha, Harish C. (1997). *Cambodia Silenced: The Press under Six Regimes*. Bangkok: White Lotus.
- RanHao Nara. (2008). *Ruang kadey nung prasat Phrea Vihear*. (In Cambodia). [Case Conflict in Temple of Phrea Vihear]. Phnom Penh: Apsara
- The Office of the Council of Ministers. (2008). *The Temple of Preah Vihear: Proposed of the Inscription on the World Heritage List (UNESCO)*. Phnom Penh. (n.p.).

